

Nynäshamns
kommun

Riktlinjer för skolplikt

Barn-och utbildningsnämnden Nynäshamns kommun
Beslutad 2024-06-12 § 71

Innehåll

1.	Inledning	1
1.1	Skolplikt.....	1
1.2	Uppskjuten skolplikt.....	1
1.3	Vårdnadshavares skyldighet i att tillse att elev fullgör skolplikt.....	2
2.	Närvarodata och skolfrånvaro	2
2.1	Närvaroregistrering	2
2.2	Elever att särskilt uppmärksamma	2
2.3	Anmälan om att utredning gällande frånvaro har inletts	2
2.4	Kommunal grundskola eller anpassad grundskola i Nynäshamns kommun.....	2
2.5	Skolgång hos annan huvudman än Nynäshamns kommun	2
3.	Skolpliktsanmälan	2
3.1	Nynäshamns kommunala grundskolor.....	3
3.2	Annan huvudman än Nynäshamns kommun	3
4.	Beslut om vitesföreläggande.....	3
4.1	Barn- och utbildningsnämnden beslutar om vitesföreläggande	3
4.2	Om tillräckliga åtgärder inte vidtas	3
4.3	Principer för vitesbelopp	3
5.	Skolpliktsbevakning.....	4
5.1	Hemkommunens ansvar vid skolpliktsbevakning	4
5.2	Uppföljning av elever med skolgång utomlands	4

1. Inledning

Skolplikt syftar till alla barns rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning. Hemkommun, huvudman och vårdnadshavare har ett gemensamt ansvar att säkerställa att de barn som omfattas fullgör skolplikten och tillgodoses utbildning. Detta dokument beskriver i huvudsak de ansvarsområden och skyldigheter barn-och utbildningsnämnden har som hemkommun och huvudman avseende skolplikt.

1.1 Skolplikt

Skolplikt innebär att barn måste gå i skolan och delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen. För att inte behöva gå till skolan ska barnet ha ett giltigt skäl att vara frånvarande, till exempel sjukdom eller beviljad ledighet. Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång får hemkommunen under vissa förutsättningar förelägga elevens vårdnadshavare att se till att eleven kommer till skolan (7 kapitlet 2, 17 och 23 §§ skollagen).

Huvudregeln är att barn ska börja fullgöra sin skolplikt i förskoleklassen det år barnet fyller sex år. Efter förskoleklassen fullgörs skolplikten i grundskolan, anpassad grundskola, specialskolan eller sameskolan. I vissa fall kan ett barn fullgöra skolplikten i en internationell skola. Barn som vistas i särskilda ungdomshem kan fullgöra sin skolplikt genom att delta i utbildning vid ungdomshemmet, om det inte är lämpligt att de går i en vanlig skola. En elev som vårdas på sjukhus eller en institution knuten till ett sjukhus kan under vissa förutsättningar få undervisning på sjukhuset eller institutionen. Om elev på grund av sjukdom eller liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete under längre tid kan de få särskild undervisning i hemmet eller på annan lämplig plats (7 kapitlet 4 § samt 24 kapitlet 3, 4, 8, 16-18 och 20-25 §§ skollagen).

Om ett barn varaktigt vistas utomlands upphör dock skolplikten, även om barnet är folkbokförd i Sverige. Det är hemkommunen som avgör om en utlandsvistelse ska anses som varaktig eller inte.

Om det finns synnerliga skäl, det vill säga mycket starka skäl, kan ett barn få fullgöra sin skolplikt på annat sätt än vad som anges i skollagen (7 kapitlet 4 § samt 24 kapitlet 3, 4, 8, 16–18 och 20–25 §§ skollagen).

1.2 Uppskjuten skolplikt

Om barnets vårdnadshavare begär det, och det finns särskilda skäl, kan skolplikten skjutas upp ett år. Skolplikten börjar då höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år. Särskilda skäl kan exempelvis vara att barnet har en funktionsnedsättning eller en sjukdom. Ett annat skäl kan vara att barnet fötts mycket sent på året och orienterat sig mot och identifierat sig med barn födda året efter. Ytterligare ett exempel kan vara att barnet tillbringat kort tid i Sverige. Hemkommunen prövar frågan om uppskjuten skolplikt efter begäran av barnets vårdnadshavare. Ett barn som fått uppskjuten skolplikt ska erbjudas att få gå i förskola tills barnet börjar i skolan (7 kapitlet 10 § och 8 kapitlet 3 § skollagen samt proposition 2017/18:9 Skolstart vid sex års ålder, sidan 51–52).

1.3. Vårdnadshavares skyldighet i att tillse att elev fullgör skolplikt

Vårdnadshavare är enligt skollagen skyldig att se till att barnet fullgör sin skolplikt (7 kap. 20 § skollagen). Om en vårdnadshavare inte har gjort vad den är skyldig att göra för att en elev ska fullgöra sin skolplikt har hemkommunen rätt att förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande får förenas med vite (7 kap. 23 § skollagen). Föreläggande vid vite betyder att ett penningbelopp kan dömas ut om vårdnadshavaren inte följer föreläggandet. Se vidare avsnitt 4 i detta dokument. Vårdnadshavare till elever som har närvaroplikt i gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola kan inte ges ett föreläggande av hemkommunen om eleven inte kommer till skolan (15 kapitlet 16 § och 18 kapitlet 16 § skollagen).

2. Närvarodata och skolfrånvaro

2.1. Närvaroregistrering

Huvudmannen ansvarar och tillhandahåller system för närvaroregistrering.

2.2. Elever att särskilt uppmärksamma

Elever som har över 5% ogiltig och 20% total frånvaro under perioder anses vara i behov av att särskilt uppmärksammas. Syftet är att tidigt upptäcka, förebygga och åtgärda frånvaro. Det är denna statistik som sedan ligger till grund för återrapportering till nämnd gällande skolnärvaro på de kommunala grundskolorna.

2.3. Anmälan om att utredning gällande frånvaro har inletts

Har en elev upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt utreds, om det inte är obehövt, enligt 7 kapitlet 2 och 19 a §§ skollagen. Utredningsskyldigheten gäller även avseende elever som inte omfattas av skolplikt, exempelvis asylsökande eller papperslösa.

2.4. Kommunal grundskola eller anpassad grundskola i Nynäshamns kommun

Om en utredning om skolfrånvaro har inletts ska huvudmannen informeras på anvisat sätt i enlighet med skollagen 7 kap. 19a §.

2.5. Skolgång hos annan huvudman än Nynäshamns kommun

Om en utredning om skolfrånvaro har inletts av skolan av elever som är folkbokförda i Nynäshamns kommun enligt skollagens 7 kap. 19 a § informerar huvudmannen på anvisat sätt och i enlighet med 7 kap. 22 § skollagen.

3. Skolpliktsanmälan

När en elev inte är närvarande i skolans verksamhet tillgodoses inte heller barnets rätt till utbildning. I de fall en elev inte uppfyller skolplikten ska skolan göra en skolpliktsanmälan till elevens hemkommun.

3.1. Nynäshamns kommunala grundskolor

Som huvudman är Nynäshamns kommun skyldig att tillse att elever i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolplikt (skollagen 7 kap. 22 §).

3.2. Annan huvudman än Nynäshamns kommun

Skolpliktsanmälan ska göras till barn- och utbildningsförvaltningen i Nynäshamns kommun i de fall en elev är folkbokförd i Nynäshamns kommun men har skolplacering hos fristående eller extern huvudman och där huvudmannen i sin tur anser att dess insatser och åtgärder är tillräckliga för att öka elevens närvaro.

4. Beslut om vitesföreläggande

4.1. Barn- och utbildningsnämnden beslutar om vitesföreläggande

Om en vårdnadshavare inte har gjort vad den är skyldig att göra för att en elev ska fullgöra sin skolplikt har hemkommunen rätt att förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. Föreläggandet får förenas med vite (7 kap. 23 § skollagen). Bestämmelser om vitesförelägganden finns i lag om viten (SFS 1985:206). Barn- och utbildningsnämndens beslut om vitesföreläggande av vårdnadshavare följer viteslagens principer.

Förfarandet kring föreläggandet hanteras enligt nedan:

1. Barn- och utbildningsnämnden fattar beslut om vitesföreläggande. Av beslutet framgår vad vårdnadshavaren ska göra för att slippa vitespåföljden samt inom vilken tidsfrist som åtgärderna ska vidtas. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart om inte annat beslutats enligt skollagen 7 kap. 23 §.
2. Huvudmannen skickar beslutet till vårdnadshavare med svarskvitto.
3. Om vårdnadshavare vidtar de åtgärder som begärts inom tidsfristen utgår vitespåföljden.

4.2. Om tillräckliga åtgärder inte vidtas

Om vårdnadshavaren inte vidtar tillräckliga åtgärder inom utsatt tid ansöker huvudmannen hos förvaltningsrätten om att vitet ska utdömas (lag om viten 1985:206 6 §).

4.3. Principer för vitesbelopp

Barn- och utbildningsnämnden fastställer vitesbelopp i samband med vitesföreläggandet. Det finns två former av vite, löpande och engångsvite. Formen för vite beslutas efter bedömning i varje enskilt fall. Om vite föreläggs flera personer gemensamt, skall ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem (SFS 1985:206, 3 §).

5. Skolpliktsbevakning

Nynäshamns kommun ansvarar för att bevaka skolplikten för barn folkbokförda i kommunen från höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Om det finns särskilda skäl får barnet börja fullgöra sin skolplikt först höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år (skollagen 7 kap. 10 §).

5.1. Hemkommunens ansvar vid skolpliktsbevakning

Alla skolpliktiga barn folkbokförda i Nynäshamns kommun ska ha en aktuell skolplacering. Skolpliktsbevakningen inleds om barn folkbokförda i Nynäshamns kommun inte har en aktuell skolplacering eller inte närvarat på den skola vilken eleven är inskriven.

Om eleven avslutar sin placering hos annan huvudman är huvudmannen enligt skollagen skyldig att meddela elevens hemkommun när eleven börjar eller slutar vid skolenheten enligt 7 kap. 22 § skollagen. Om Nynäshamn som hemkommun inte har fått information om en ny skolplacering för en elev, och avlämnande skola eller huvudman inte kan delge information om ny skolplacering, faller ansvaret för skolplikt på Nynäshamn som hemkommun.

5.2. Uppföljning av elever med skolgång utomlands

Huvudmannen ansvarar för att följa upp elever med skolgång utomlands. Uppföljningen görs terminsvis så länge eleven är folkbokförd i Nynäshamns kommun.